

РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК Д.Ю. КРИВЧЕНІ, Є.О. РУДЕНКО «ВАДИ РОЗВИТКУ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ»

У відомому спеціалізованому видавництві «Медицина» в 2017 році в прекрасному форматі та дизайні побачив світ оригінальний навчальний посібник «Вади розвитку дихальної системи». Автори - фахівці кафедри дитячої хірургії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця професор Д.Ю. Кривченя, доцент Є.О. Руденко.

Загально відомо, що респіраторна система у плода, на відміну від серцевої та інших систем, починає працювати за призначенням тільки після народження. Не маючи фази «тренування», особливо за наявності анатомічних дефектів, з першим вдихом виникають ускладнення та загроза для життя дитини. Вони пов'язані як з порушенням прохідності дихальних шляхів, так і з дефектами самої паренхіми легень. Протягом декількох століть майже всі варіанти окремих нозологій наведені в літературі. Отже, своєчасна діагностика та методи лікування залишаються актуальними в зв'язку з високою летальністю від респіраторних розладів. Загроза життю дітей виникає одразу після народження або в перші роки життя і доволі часто раптово, особливо за наявності сукупних вад декількох систем, лікування яких ще не визначено.

По структурі атлас має три базових частини. Текстова частина обсягом 20 сторінок надає загальні відомості про вади з періоду ембріогенезу з питаннями діагностики та проблемами лікування. Друга частина присвячена вадам розвитку дихальних шляхів - гортані, трахеї та бронхів, анатомічним, компресійним та функціональним стенозам. Третя частина атласу присвячена вадам розвитку паренхіми легень - аплазії, гіпоплазії, кістам, емфіземі та іншим.

Великий власний досвід з прекрасним ілюстративним матеріалом унікальних спостережень дали змогу авторам розкрити морфофункціональні особливості респіраторної системи при вадах, розшифрувати патогенез і патофізіологію окремих нозологій.

На їх основі запропонований в тезисному форматі діагностичний алгоритм, надані схеми відомих та розроблених авторами нових методів хірургічного лікування. В атласі наведені результати власних наукових робіт, що були опубліковані в провідних закордонних виданнях.

Судячи з цитування публікацій авторів в 20 країнах, починаючи з Канади, Америки, держав Європи, Африки і досягаючи Кореї та Китаю у 2013 -2016 роках, виданий Атлас є сучасним україно-англомовним навчальним посібником. Цей Атлас - керівництво, а не традиційний альбом- спостереження.

Тезисна форма викладення клінічної симптоматології, діагностичного алгоритму, схематичне зображення методів операцій, підтвержене об'єктивними фотомалюнками методів обстеження до та після операцій, сприяють швидкому засвоєнню наданої інформації. Атлас - керівництво буде корисним у навчанні студентів, інтернів, аспірантів та в підвищенні кваліфікації лікарів самого широкого профілю - педіатрів, терапевтів, пульмонологів, дитячих і торакальних хірургів, анестезіологів, кардіохірургів, отоларингологів та рентгенхірургів.

В.Г. Майданник, академік НАМН України,
професор, зав. кафедри педіатрії №4
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця